

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 206/2016 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Istanbulin sopimuksen toteuttamisesta Suomessa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Maria Guzeninan /sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 206/2016 vp:

Toteutuvatko Istanbulin sopimuksen velvoitteet Suomessa käytännön ja lainsäädännön tasolla ja

huomioiko hallitus Suomen Istanbulin sopimuksen toteutumiseen liittyvät puutteet kehysriihessä ja muussa päätöksenteossa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Istanbulin sopimus on laaja-alainen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä painottava, uhrin aseman ja suojelemisen keskiöön asettava ihmisoikeussopimus. Siihen sisältyy monia väkivallan uhrien suojelua, tukipalveluita ja korvauksia koskevia määräyksiä. Sopimus sisältää niin ikään määräyksiä rikoksenteijän saattamisesta vastuuseen teoistaan.

Sopimusvelvoitteet edellyttävät laaja-alaisen yhteen sovitettujen periaatteiden toteuttamista naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisessä ja torjumisessa. Sopimuksen ratifiointiprosessin yhteydessä on tarkistettu kansallisen lainsäädännön vastaavuus. Tällöin muutettiin lainsäädännön alaan kuuluvien kansallisten säännösten osalta muun muassa rikoslaki ja ulkomaalaislaki vastaamaan sopimuksen sisältöä. Lisäksi säädettiin laki valtion varoista maksettavasta korvauksesta turvakotipalveluiden tuottajalle turvaamaan turvakotien toimintaa. Suomi on jättänyt sopimukseen varauman, joka koskee sopimuksen määräystä muun kuin lähisuhteessa tapahtuvan lievän pahoinpitelyn saattamiseksi asianomistajarikoksesta virallisen syytteen alaiseksi rikokseksi.

Käytännön tasolla eräiden sopimusmääräysten toimeenpano on kansallisesti edelleen valmistelulla, kuten esimerkiksi yhteensovittamiselimen sekä 24/7 valtakunnallisesti toimivan ilmaisen auttavan puhelimen perustaminen, tarvittavien turvakotipaikkojen kokonaismäärän nostaminen ja tukipalveluiden järjestäminen seksuaalirikosten uhreille. Turvakotipaikkojen määrää on tarkoitus nostaa asteittain ja vuodelle 2017 on varattu talousarvioon 13,55 m €, vuodelle 2018 15,55 m € ja vuosille 2019 -2020 vuosittain 17,55 m € määräraha.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 206/2016 vp

Terveysten- ja hyvinvoinnin laitoksen palveluksessa on 11.4.2016 aloittanut Istanbulin sopimuksen edellyttämän auttavan puhelimen toteuttamista varten koordinaattori ja puhelinpalveluun on tarkoitus varata rahaa käyttöön otettavasta rikosuhrimaksusta.

Istanbulin sopimuksen sopimusvalvontaelimen huomiot voivat osaltaan vahvistaa sopimuksen toimeenpanoa. Ulkoasiainministeriö edistää eri tavoin tiedonjakamista ihmisoikeussopimuksista. Istanbulin sopimukseen liittyen ulkoasiainministeriö järjestää muun muassa erilaisia seminaareja ja muita tilaisuuksia yhdessä muiden toimijoiden, mukaan lukien kansalaisyhteiskunnan, kanssa sopimuksen toimeenpanon edistämiseksi.

Helsingissä 26.4.2016.

Ulkoasiainministeri Timo Soini